Eduskunnan lakivaliokunta
Lav@eduskunta.fi

Aihe: Lakivaliokunta perjantai 18.02.2022 klo 09.15 / HE 241/2021 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 241/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi saatavien perinnästä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi sekä lakialoite TPA 44/2021 vp Toimenpidealoite yritysten velkaperinnän lainsäädännön kohtuullistamisesta

Eduskunnan lakivaliokunta pyytää Suomen Yrittäjien lausuntoa otsikkoasiasta. Esityksessä ehdotetaan muutoksia yrityssaatavien perintäkuluihin. Lakiin lisättäisiin muiden kuin kuluttajasaatavien osalta säännökset siitä, minkälaisista perintätoimista ja kuinka monesta perintätoimesta saisi vaatia korvauksen. Lakiin lisättäisiin myös säännökset yksittäisistä perintätoimista veloitettavien kulujen ja velallisen kokonaiskuluvastuun enimmäismääristä sekä aikarajoista sellaisten maksumuistutusten tai maksuvaatimusten lähettämiselle, joiden kuluista vaaditaan korvaus velalliselta.

Esityksen mukaan trattaa edeltävän maksumuistutuksen määräaika pidennettäisiin 7 päivästä 10 päivään ja tratan protestointiaika pidennettäisiin 10 päivästä 14 päivään. Lisäksi ehdotetaan, että tratan protestoinnin takarajasta säädettäisiin laissa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2022, jolloin muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkuluja koskeva väliaikainen sääntely lakkaa olemasta voimassa.

Suomen Yrittäjät kannattaa esitystä

Suomen Yrittäjät on jo pitkään edellyttänyt, että suuriin ja mielivaltaisiin yritysperinnän perintäkuluihin on puututtava muuttamalla perintälakia. Pidämme esitystä kannatettavana ja pienyrittäjien kannalta merkityksellisenä, sillä vuosien varrella lukuisat pienyritykset ovat joutuneet maksamaan kohtuuttoman korkeita kuluja lainsäädännön antaessa siihen käytännössä mahdollisuuden.

Esitys on perusteltavissa myös muilla syillä. Ensinnäkään yrittäjävelallinen ei voi itse vaikuttaa kuluihin, vaan niistä päättää velkoja tai kuluista sovitaan velallista sitovasti velkojan ja perimistoimiston kesken. Muutoksella ei kuitenkaan rajoitettaisi yritysten välistä sopimusvapautta: Sopijaosapuolina olevat velkoja ja perintätoimisto voivat edelleen vapaasti keskenään sopia

esimerkiksi siitä, kuinka paljon perintätoimeksianto maksaa velkojalle. On kuitenkin perusteltua asettaa kohtuulliset pelisäännöt sille, mitä sopimussuhteen ulkopuolisen velallisen tulee perinnästä maksaa.[1]

Toisekseen katsomme, että kohtuulliset perintäkulut ovat myös velkojien näkökulmasta perusteltuja. Kun ammattimainen perintätoimija perii saatavaa, perintäkulut ovat velkojan saataviin nähden etusijalla. Jos velallinen on maksukyvytön tai kykenee maksamaan vain osan veloistaan, kohtuulliset perintäkulut edesauttavat, että velkoja voi saada itselleen edes osan saatavistaan.

Hallitus esittää tiukennuksia kulujen lisäksi myös trattaperintään. Tratta, eli julkisuusuhkainen maksukehotus on perintäkeino, jota käytetään yrityksen perinnässä. Trattaperintä on yrittäjän ja yrityksen näkökulmasta ankara perintäkeino, koska se aiheuttaa ilman viranomaiskäsittelyä saajalleen maksuhäiriömerkinnän. Sen vuoksi on kannatettavaa, että säännöksiä muutetaan velallisen oikeusturvaa parantavalla tavalla.

Oikeusministeriön työryhmä selvitti, ettei trattaperintää käytetä muissa Pohjoismaissa. Toisaalta katsottiin, että tratta on tehokas perintäkeino niissä tilanteissa, joissa velallinen on maksuhaluton. Toisaalta maksukyvyttömien velallisten hyväksi ollaan säätämässä helpotuksia maksuhäiriömerkintöjen tallennusaikoihin. Jos esitys menee eduskunnassa läpi, maksuhäiriömerkinnät poistuisivat rekisteristä kuukauden kuluessa siitä, kun velat on maksettu kokonaan pois. Näin ollen arvioimme kokonaisuuden olevan tasapainoinen sekä velallisten että velkojien edut huomioon ottaen.

Lopuksi katsomme, että käsittelyssä olevalla hallituksen esityksellä vastataan melko kattavasti myös niihin huoliin, joita toimenpidealoitteessa PTA 44/2021 nostetaan esille. Pääministeri Marinin hallitusohjelmassa todetaan, että ”Hallitus ryhtyy toimiin vahvistaakseen viranomaisten edellytyksiä puuttua lain tai hyvän perintätavan vastaiseen perintätoimintaan.” Näin ollen epäasialliseen perintätoimintaan ollaan tämän hallituksen esityksen lisäksi puuttumassa muillakin keinoilla.

Kunnioittavasti

Suomen Yrittäjät

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö

[1] Suomessa noin 70 prosenttia yrityksistä on yhden henkilön yksinyrityksiä, mikä puoltaa osaltaan sääntelyn kohtuullisuusarviointia velallisen näkökulmasta.